

**Karolinska
Institutet**

FoUU-samverkan

Region Stockholm

2025-09-02

**Forskningsrådet
Protokoll 2025:05
Sammanträde 2025-09-02**

Närvarande:

Ledamöter

Marie Arsenian-Henriksson, ordförande, KI

Olof Akre, ordförande, Region Stockholm

Elham Hedayati, Region Stockholm

Erika Franzén, KI

Johan Askling, KI

Rikard Lindqvist, Region Stockholm

Tomas Jernberg, KI

Li Felländer-Tsai, Region Stockholm

Anna Martling, Region Stockholm

Handläggare

Viktoria Svensson, KI

Kristina Kannisto, Region Stockholm

Förhinder:

Ledamöter

Catarina Almqvist Malmros, KI

Daniel Söderberg, MF-representant

Mattie Salim, ST-representant

§ 1 Mötets öppnande.

Marie Arsenian-Henriksson öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

Kristina Kannisto, ny handläggare i forskningsrådet för Region Stockholm, välkomnas och presenterar sig.

§ 2 Beslut om justeringsperson

Olof Akre utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 3 Godkännande av föredragningslistan

Föredragningslistan godkänns och läggs till handlingarna.

§ 4 Anmälan av föregående protokoll

Föregående protokoll läggs till handlingarna.

§ 5 Beslut om utformning av strategisk satsning till Södersjukhuset och Danderyds sjukhus 2026-2028

Elham Hedayati och Tomas Jernberg informerar om justerad utformning av de strategiska satsningarna till Södersjukhuset respektive Danderyds sjukhus, baserat på återkoppling från ordförande efter forskningsrådets sammanträde den 17 juni. Satsningarna är tidsbegränsade till tre år, 2026-2028.

Satsningen till Södersjukhuset riktas till etablering av en regional nod för nästa generationens kliniska prövningar. Tidigare förslag om att del av satsningen skulle gå till en testbädd för innovation har exkluderats då ALF-medel inte bör finansiera innovationsarbete. Noden för kliniska prövningar har fokus på individanpassad behandling, real-world data och digital metodik, och ska verka både lokalt på SöS och utgöra en gemensam resurs inom Region Stockholm. Samverkan med KTA och CLINICUM ska ske för att undvika dubblering av tjänsteportföljer. Indikatorer för uppföljning av satsningen föreslås: regionalt spridningsindex, digital transformationsgrad och antal nya industrisamarbeten årligen (se mer detaljer i bilaga).

Satsningen till Danderyds sjukhus omfattar två delar: dels CAIR-lab, ett lokalt och regionalt kompetensstöd inom utveckling, implementering och utvärdering av AI-system inom vården, dels fortsatt uppbyggnad av KFC support (KFC: Kliniskt forskningscentrum). KFC support ska ha ett särskilt fokus på forskningssamarbeten med primärvården och kunna användas av samarbetspartners inom primärvården. KFC support omfattar ett samlat och strukturerat stöd inom GCP, studiedesign, projektledning, monitorering, datastöd, juridik & avtal, andra regulatoriska frågor, biostatistik. KFC kommer stärka samarbetet med KTA för att undvika dubblering av regionalt tjänsteutbud. Indikatorer för uppföljning är ökat antal samarbetsprojekt och kliniska prövningar tillsammans med primärvården och antal projekt som CAIR-lab stödjer (se mer detaljer i bilaga).

Diskussion följer. Forskningsrådet föreslår att SöS nod för kliniska prövningar behöver tillgängliggöras till andra vårdgivare. Forskningsrådet poängterar även vikten av samordning med KTA samt att satsningarna ska bli självförsörjande efter tre år. Gällande Danderyds satsning på CAIR-lab föreslås samarbete med KI:s AI-satsning (Centrum för AI-innovation). Slutligen föreslås att basvärden för uppföljningsindikatorerna presenteras på ett kommande sammanträde.

Forskningsrådet beslutar

att fastställa utformning av strategisk satsning till Södersjukhuset och Danderyds sjukhus för perioden 2026-2028 enligt bilaga

att följa upp satsningen årligen enligt föreslagna indikatorer i bilaga

§ 6 Beslut om utformning av samt styrgrupp för satsning på stärkt forskning i primärvården

Viktoria Svensson föredrar ärendet. Förslag på utformning av en sammanhållen satsning på forskning i primärvården presenterades på forskningsrådets sammanträde den 15 maj.

Förslaget hade tagits fram av FoUU-kommittén SLSO och forskningsrådet såg positivt på föreslagen inriktning och målsättning.

Övergripande målsättning med satsningen är bland annat att stärka akademiseringen av primärvården och stimulera forskning och samverkan som följer patientflöden mellan sjukhus, specialistvård och primärvård. Satsningen bör inkludera en långsiktig plan för uppbyggnad av hållbara och självbärande FoU-miljöer i primärvården som ska genomföras i samarbete mellan KI och Region Stockholm. Ett flertal aktiviteter som den långsiktiga planen bör omfatta specificeras.

Forskningsrådet har föreslagit att en styrgrupp för satsningen inrättas för att öka kontaktytan till Akademiskt primärvårdscentrum (APC) som hanterar satsningen. Styrgruppen ska bland annat uppdra till APC att inför 2026 redovisa en plan utifrån beslutad målsättning och inriktning. I planen bör beskrivas hur målsättningar ska uppnås, föreslå utvärderingsmått samt specificera hur resurser mellan de olika delarna av satsningen fördelas. APC bör vidare till styrgruppen (och forskningsrådet) redovisa hur medlen har använts och vilka resultat som uppnåtts. Förslagen sammansättning av styrgruppen presenteras.

Diskussion följer. Forskningsrådet ställer sig bakom utformningen av satsningen. Styrgruppen föreslås kompletteras med Jonas Spaak, Danderyds sjukhus. Styrgruppens uppdrag och mandat diskuteras och bland annat föreslås en regelbunden kontakt med APC. Styrgruppen får i uppgift att fastställa formulering av uppdraget och redovisa till forskningsrådet.

Forskningsrådet beslutar

att fastställa utformning av satsning på stärkt forskning i primärvården enligt bilaga

att en styrgrupp för satsningen inrättas

att följande personer utses till styrgruppen

- Olof Akre, ordförande FR - ordförande
- Rikard Lindqvist, ledamot FR, ordförande FoUU-kommittén SLSO
- Fredrik Pihl, ordförande FoUU-kommittén SLSO
- Maria Eriksdotter, rektorsråd
- Maria Ankarcrone, prefekt
- Erika Franzén, ledamot FR
- Johan Askling, ledamot FR
- Jonas Spaak, Danderyds Sjukhus

§ 7 Beslut om vägledning för val av sökande forskningshuvudman vid etikansökan rörande forskning där Karolinska Institutet och vårdgivare i Region Stockholm samarbetar

Olof Akre föredrar ärendet och rekapitulerar inledningsvis bakgrunden. Den befintliga vägledningen beslutades av forskningsrådet 2022. Sedan dess har bland annat Etikprövningsmyndigheten (EPM) ändrat begrepp; nu används *sökande* och *medverkande* forskningshuvudman. Under 2024 påbörjades en revidering av vägledningen i dialog mellan KI och Karolinska Universitetssjukhuset. Under våren 2025 har Olof Akre i dialog med Maria Eriksdotter, rektorsråd KI, utarbetat förslag på en förkortad version av vägledningen som innehåller ett antal vägledande principer för val av sökande forskningshuvudman i etikansökan. Förslaget presenterades på forskningsrådets sammanträde den 17 juni; några invändningar framfördes. Några mindre justeringar av vägledningen som har gjorts sedan dess presenteras.

Diskussion följer. Det konkluderas att avtalshantering inte behöver tas upp i vägledningen eftersom det inte påverkar val av sökande forskningshuvudman. Forskningsrådet föreslår tillägg av formulering om att sökande forskningshuvudman ansvarar för att informera övriga forskningshuvudmän om EPM:s beslut. Med detta tillägg kan forskningsrådet besluta att ställa sig bakom vägledningen.

Forskningsrådet beslutar

att ställa sig bakom reviderad version av *Vägledning för val av sökande forskningshuvudman i etikansökan rörande forskning där Karolinska Institutet och vårdgivare i Region Stockholm samarbetar*, och

att sprida dokumentet till KI och till vårdgivare i Region Stockholm

§ 8 Diskussion om organisering av uppdrag för att stärka samverkan mellan traditionellt starka FoU-miljöer vid sjukhusen och miljöer i primärvården och öppen specialistvård

Ledningsgruppen KI-Region Stockholms budgetgrupp uppdrog våren 2025 åt forskningsrådet att föreslå en satsning för att ytterligare stärka samverkan mellan FoU-miljöer vid sjukhusen och miljöer i primärvården och öppenvården. Forskningsrådet föreslog att ett uppdrag ges till rådet som innebär att samla intressenter och företrädare för FoU-miljöer i ALF-region Stockholm för att identifiera pågående initiativ, eventuella luckor, föreslå åtgärder samt formulera ett förslag kring en samlad satsning. Dessa aktiviteter bör genomföras hösten 2025, därefter redovisar forskningsrådet analys och förslag på satsning till ledningsgruppen. Ledningsgruppen planerar att besluta om uppdraget på kommande sammanträde den 1 oktober.

Diskussion följer. Styrgruppen för satsningen på forskning i primärvården (se § 6) föreslås få ansvar för att organisera och bjuda in till dialogen/hearingen med företrädare för olika FoU-miljöer. Några medskick är att arbetet även bör inkludera att identifiera hinder för samarbete mellan FoU-miljöer samt att tvärprofessionalitet beaktas, liksom en tidigare rapport om forskning i nätverkssjukvården¹. Uppdraget kan behöva samordnas med arbete inom ramen för ”FoUU i hela vården”, som leds av Region Stockholm - regionledningskontoret och hälso- och sjukvårdsförvaltningen - i dialog med KI.

¹ Klinisk forskning i nätverkssjukvården; 2018 (Klareskog L, Martling C-R)

§ 9 Uppföljning av handlingsplaner för tidigare ej uppnådda regionala USV-kriterier (förenad anställning)

Forskningsrådet följer upp handlingsplaner för tre USV-enheter, som tidigare inte har uppfyllt det regionala USV-kriteriet om minst en förenad anställning. Ledningsgruppen beslutar årligen om USV-enheter för kommande år; USV-enheter som inte uppfyller alla kriterier ska upprätta en handlingsplan och har två år på sig att åtgärda.

Gällande USV-enheten ME Akut på Karolinska Universitetssjukhuset informerar Olof Akre att en förenad professur är tillsatt sedan hösten 2024.

Gällande USV-enheten Anestesi och intensivsjukvård vid Danderyds Sjukhus informerar Tomas Jernberg att en tidigare utlysning av förenad lektor inte gick i mål. Under hösten 2025 kommer området Medicinsk diagnostik, som har en förenad anställning, att flytta till USV-enhet Anestesi och intensivsjukvård, som därmed kommer uppfylla kriteriet.

Gällande USV-enheten Centrum för arbets- och miljömedicin (CAMM) inom SLSO informerar Rikard Lindqvist att förenad anställning fortfarande saknas trots en längre tids dialog mellan CAMM och berörd KI-institution (IMM). Marie Arsenian-Henriksson informerar kort om KI:s grupp för strategisk kompetensförsörjning (GSK) som från våren 2025 har i uppdrag att besluta om inrättande av anställningar som professor och lektor.

Forskningsrådet rapporterar status i ärendet till ledningsgruppen.

§ 10 Forskningsrådets strategidag 11 november

Forskningsrådet har en heldags strategidag den 11 november med efterföljande middag.

Forskningsrådet föreslår ämnen till strategidagens program:

- Genomförda åtgärder under året och uppföljning från förra årets strategidag
- Omvärldsanalys KI och Region Stockholm; nyckelfrågor för våra forskare; vilka frågor har FR mandat över eller kan ta rådighet över
- Uppräkning av ALF/FoUU-medlen
- Forskningsrådets budget, fördelning mellan olika budgetposter
- Resursfördelningsmodellen för verksamhetsfördelade ALF/FoU-medel
- Uppdraget om samverkan mellan FoU-miljöer vid sjukhusen, öppenvården och primärvården

Förslag på bakgrundsmaterial till strategidagen lämnas: tidigare ALF-utvärdering och rapport från ledningsgruppens arbetsgrupp för ALF- och USV-utvärderingar.

§ 11 Information från KI och Region Stockholm

Olof Akre informerar om nytt regionalt Clinical Trialist program som är öppet för ansökan. Utbildningen till prövare omfattar 10 kursveckor under två år och riktas till sena ST-läkare. 70 % av utbildningen är finansierad.

Vidare informerar Olof Akre om flera pågående projekt på Karolinska Universitetssjukhuset för att förbättra tillgång till journaldata. Bland annat fortsatt utveckling av IT-plattform för journaldata. Arbetet stöds av medel från ledningsgruppen KI-Region Stockholm och en referensgrupp med forskare från olika delar av regionen är knuten till arbetet. Extra resurser

har också tillförts för att förkorta köerna gällande regionala datauttag ur TakeCare, vilket ska möjliggöra att Centrum för hälsodatas temporära stopp för nya ärenden ska kunna avslutas. Arbete pågår även med att centralisera processer för datautlämning.

Marie Arsenian-Henriksson informerar om aktuella utlysningar kopplade till forskningspropositionen, bland annat utlysningar av planeringsanslag för excellens-centra och för ett nytt SFO inom Hälsa, Life Science och AI. Vidare informeras om pågående arbete med KI:s resursfördelningsmodell för statsanslaget för forskning. Ett förslag på reviderad modell för prestationsbaserad fördelning bereds för närvarande. KI:s förändrade resursfördelningsmodell består också av basanslag och finansiering av lokaler.

§ 12 Övriga frågor

Ansökan till postdoc- och docentprogrammen VT 2026 är öppen t.o.m. den 2 oktober.

§ 13 Anmälningssärenden

Följande protokoll läggs till handlingarna.

a. Ledningsgruppen protokoll 2025-06-12

Vid protokollet
Viktoria Svensson

Protokollet justeras

Olof Akre

Marie Arsenian-Henriksson